

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

NORDRE DEL AV ELGESETER GATE, DETALJREGULERING

FAGRAPPORF FORURENSET GRUNN

Foto: Elgeseter bru – Carl-Erik Eriksson, Trondheim kommune

APRIL 2025
TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

NORDRE DEL AV ELGESETER GATE, DETALJREGULERING

FAGRAPPORF FORURENSET GRUNN

PROJEKTNR.	DOKUMENTNR.				
A252759	RAP-Elgeseter_YM01_Fagrapport forurenset grunn				
VERSJON	UTGIVELSESDATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET	KONTROLLERT	GODKJENT
2.0	03.04.2025	Fagrapport forurenset grunn	TFBE/MTSA	MEMT	JLSK

INNHold

1	Sammendrag	4
2	Innledning	5
2.1	Bakgrunn	5
2.2	Kort beskrivelse av tiltaket	5
3	Metodikk og kunnskapsgrunnlag	6
3.1	Begrensninger	6
3.2	Kompetanse	6
3.3	Kartlegging	6
4	Miljømål	7
5	Områdebeskrivelse og historikk	8
5.1	Geologi	9
5.2	Historikk	9
5.3	Grunnforurensningsdatabasen	10
5.4	Grunnvannspotensiale og grunnvannsborehull	11
5.5	Resipient	11
5.6	Fremmede arter	11
5.7	Konklusjon	12
6	Referanseliste	13

1 Sammendrag

Det skal lages reguleringsplan for Elgeseter gate fra brukaret til Elgeseter bru i nord til Tormods gate i sør. Motorisert trafikk flyttes til Klostergata, og Høgskoleveien skal forbeholdes gående og syklende. Bussholdeplasser etableres i Elgeseter gate og i Klostergata. Plattformer i Elgeseter gate flyttes sørover.

I forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplanen har Trøndelag fylkeskommune engasjert COWI AS for å foreta en innledende studie (fase 1) for forurenset grunn.

En innledende miljøgeologisk undersøkelse (fase 1- skrivebordsundersøkelse) omfatter innsamling og vurdering av tilgjengelig informasjon som gjelder arealbruk, og mulig deponering av helse- og/eller miljøskadelige stoffer på det aktuelle tiltaksområdet.

På bakgrunn av den historiske bruken av området, og påvist forurensning i nærområdet, er det mistanke om forurenset grunn på tiltaksområdet. Det er derfor nødvendig å utføre miljøtekniske grunnundersøkelser (Fase 2). Undersøkelsene skal fokuseres til områder hvor det vil bli utført graving i forbindelse med de planlagte utbedringene. Omfanget av gravetiltakene er ikke kjent på nåværende tidspunkt.

Det er registrert fremmede arter i risikokategoriene svært høy, høy og potensielt høy. Håndtering av fremmede arter og infiserte masser, må hensyntas i planleggingen av gravetiltak og massehåndtering.

2 Innledning

På vegne av Trøndelag fylkeskommune har COWI AS utarbeidet en fase 1-rapport (skrivebordstudie) for forurenset grunn i forbindelse med reguleringsplanen for Elgeseter gate.

2.1 Bakgrunn

Med bakgrunn i Bymiljøavtalen som ble inngått 12.02.2016, skal fire sentrale gater i Trondheim sentrum bygges om for å tilrettelegge for de tre metrobusslinjene som er ryggraden til den nye rutestrukturen. De fire gatene, Kongens gate, Innherredsveien, Olav Tryggvasons gate og Elgeseter gate, skulle i utgangspunktet være ferdig ombygd i 2023.

Det har vært jobbet med utredninger i Elgeseter gate i flere tiår uten at en løsning for kollektivtrafikken har blitt avklart. Det har pågått en vedvarende diskusjon mellom faglige etater og det politiske miljøet om valg av løsning. I både 2013 og 2018 ble det utarbeidet og vedtatt planprogram, og oppstart av reguleringsplan ble igangsatt i 2016.

Tidligere har det blitt vedtatt å starte opp reguleringsplan for både sidestilt og midtstilt kollektivfelt. I 2022 ble det enighet mellom Bystyret og Fylkesutvalget at reguleringsplanen skal ta utgangspunkt i alternativ 4 som baserer seg på sidestilt kollektivløsning.

Planprogrammet fra 2018 ligger til grunn for planarbeidet med sine rammer og føringer. Noen forhold er imidlertid endret, og planområdet er snevret inn i forhold til det som ble foreslått i forbindelse med varsel om oppstart og høring av planprogrammet.

2.2 Kort beskrivelse av tiltaket

Det skal lages en reguleringsplan for Elgeseter gate for å tilrettelegge for endret gatetverrsnitt og sidestilt kollektivløsning. Motorisert trafikk i Klostergata skal flyttes, og Høgskoleveien skal beholdes gående og syklende. Reguleringsplanen skal sikre tilstrekkelig arealformål og grunnverv for gjennomføringen av tiltaket.

Omfanget av gravetiltak, masseutskifting og oppfylling er i denne fasen av prosjektet ikke kjent.

3 Metodikk og kunnskapsgrunnlag

I henhold til forurensningsforskriftens kapittel 2 skal tiltakshaver før terrenginngrep vurdere om det er mistanke om forurensning grunn innenfor planlagt tiltaksområde. Hensikten med denne rapporten er å fremskaffe tilstrekkelig grunnlag for å avgjøre om det er behov for å gjennomføre prøvetaking av jordmasser (Fase 2 – studie).

3.1 Begrensninger

Informasjonen som kommer frem av denne rapporten, er basert på informasjon fra oppdragsgiveren og eksterne tredjeparter. COWI AS forutsetter at mottatt informasjon fra eksterne parter og kilder ikke er beheftet med feil.

COWI AS påtar seg ikke ansvar dersom det på et senere tidspunkt avdekkes ytterligere forurensning eller annen type forurensning enn det som er beskrevet i denne rapporten.

Omfanget av videre undersøkelser er ikke vurdert. Dette gjøres gjennom en prøvetakingsplan når omfanget av gravetiltakene er kjent.

Det er ikke gjennomført befarings på området.

3.2 Kompetanse

Gjennomgangen av grunnlag og vurderinger i denne rapporten er gjennomført av miljørådgivere Martina Lan Salomon og Tonje Fagertun Benden.

3.3 Kartlegging

En innledende miljøgeologisk undersøkelse (fase 1) omfatter innsamling og vurdering av tilgjengelig informasjon som gjelder arealbruk, og mulig deponering av helse- og/eller miljøskadelige stoffer på tiltaksområdet.

I dette tilfellet ble følgende kartlegging foretatt:

- > Gjennomgang av informasjon fra oppdragsgiver.
- > Søk i offentlige databaser.
- > Generelle nettsøk for innhenting av historisk informasjon.
- > Gjennomgang av historiske kart og flyfoto på norgebilder.no.

4 Miljømål

Hovedmålet for ytre miljø i prosjektet er at det skal håndteres ut fra gjeldende regelverk. Det er ikke satt spesifikke miljømål til prosjektet knyttet opp mot massehåndtering ennå.

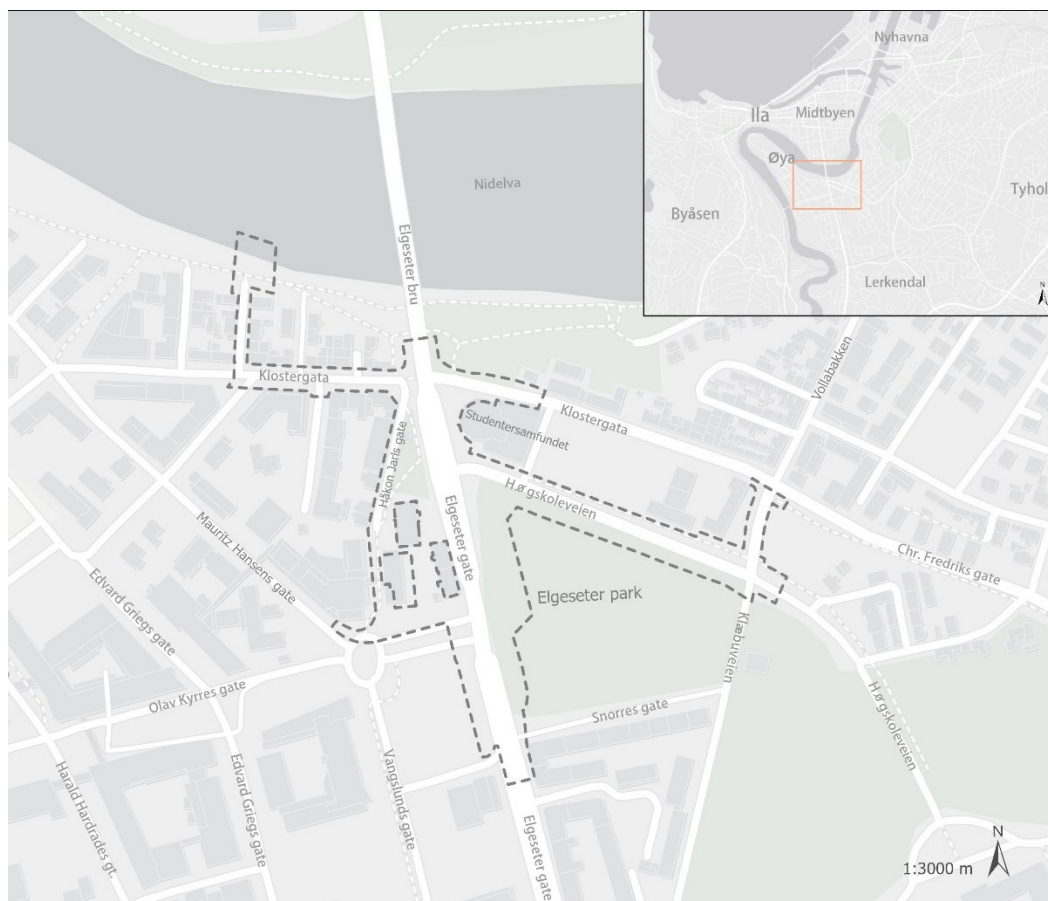
Generelle miljømål for forurenset grunn:

- > Forurensning i grunnen skal ikke medføre helserisiko for brukere av området, verken under gravearbeider eller i ettertid.
- > Forurensning skal ikke spres unødvendig til grunnvann eller omkringliggende områder.

5 Områdebeskrivelse og historikk

Prosjektet strekker seg fra krysset ved Elgeseter bru nord i området til Tormods gate i sør (Figur 1). I vest følger tiltaksområdet Håkon Jarls gate til Klostergata og ned til Nidelven. Fra Elgeseter bru følger tiltaksområdet Høgskoleveien østover mot Klæbuveien.

Utbedringene av vegnettet skal i hovedsak benytte eksisterende veistruktur og ikke berøre bygninger eller grøntområder. I forbindelse med flytting av bussholdeplassene i Elgeseter gate vil imidlertid nordvestre hjørne av Elgeseter park berøres.

Figur 1: Avgrensing av planområdet i svart stiplet linje.

Vest for Håkon Jarls gate

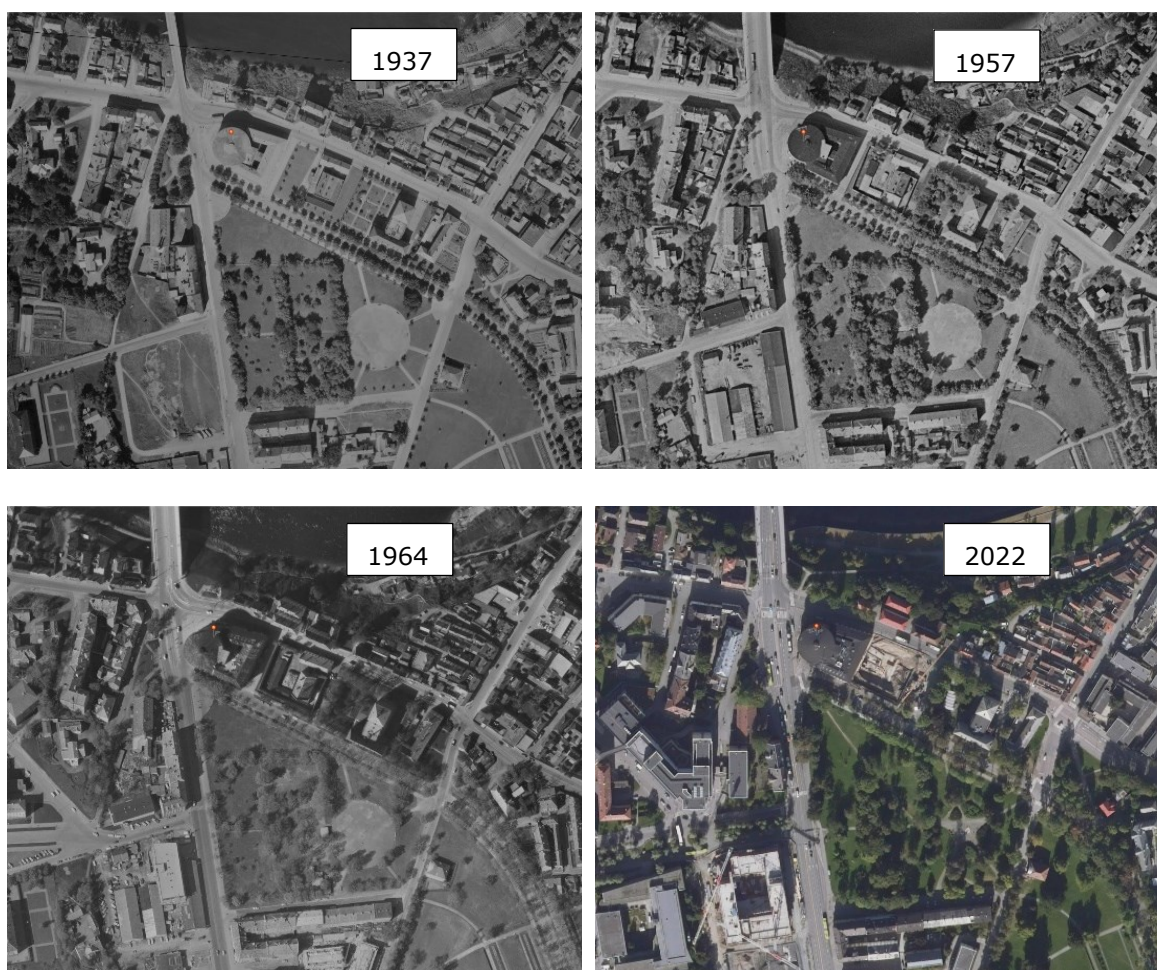
Som følge av at det forventes økning i mengde overvann som følge av mer tette flater når NTNU Campus bygger i området skal det utredes en ny overvannsledning som føres ut i Nidelva.

5.1 Geologi

I henhold til NGUs løsmassekart består løsmassene på eiendommene av fyllmasser og hav- og fjordavsetning, stedvis med stor mektighet (NGU, u.d.). Berggrunnen består av grønnstein (NGU, u.d.). Ifølge NGU er aktsomhetsgrad for radon moderat til lav (NGU, u.d.).

5.2 Historikk

Hovedfartsåren til Trondheim har vært på Elgeseter i mange hundre år, og første bru her er nevnt i 1178. I 1863 ble det bygd jernbanebru fra Elgeseter til sentrum i forbindelse med Størenbanen, som etter hvert ble omgjort til veibru i 1885. Eksisterende Elgeseter bru ble åpnet i 1951 (Strinda, 2016). Studentersamfundet ble bygget i 1927-1929. Flyfoto fra Norge i Bilder (Kartverket, NIBIO og Statens vegvesen, u.d.) viser at Elgeseterparken og veistrukturen i området har vært stort sett uendret fra 1937 til i dag (Figur 2).

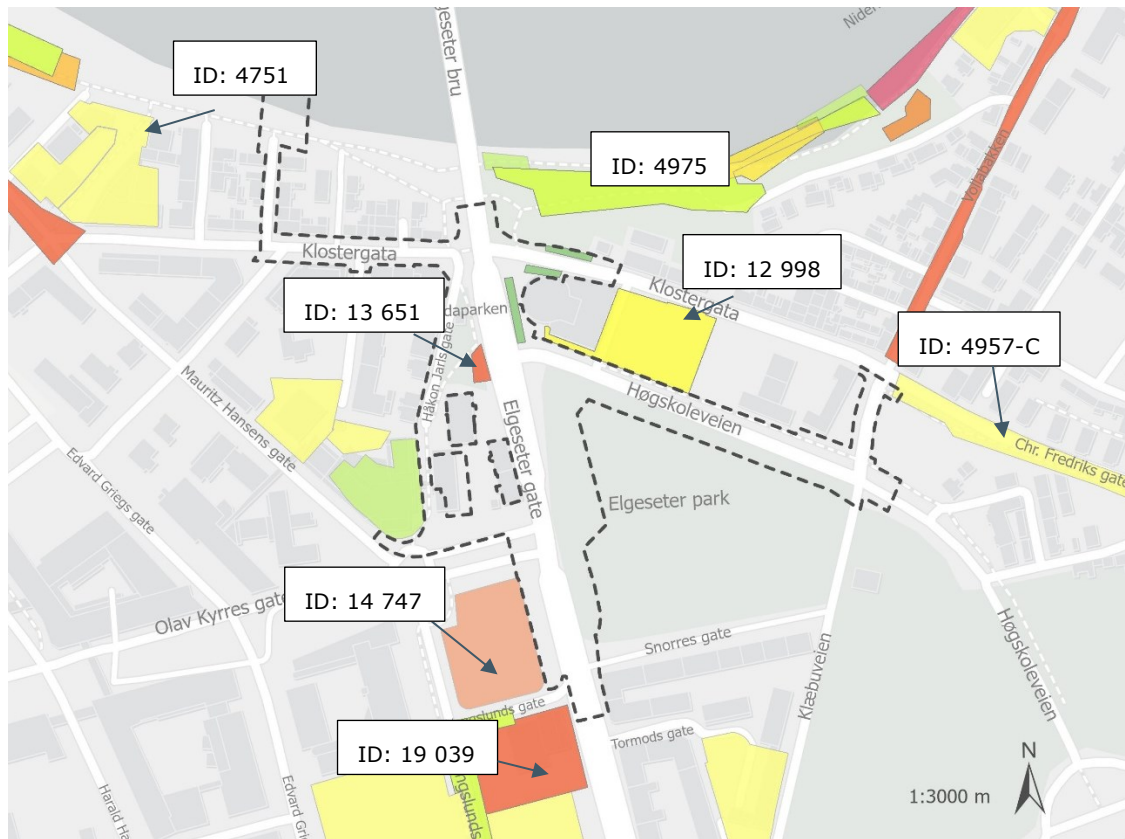

Figur 2: Bildene viser utviklingen rundt tiltaksområdet fra 1937 til 2022. Studentersamfundet er markert med en rød prikk. Kilde: Norge i bilder.

5.3 Grunnforurensningsdatabasen

Det er registrert flere forurensede lokaliteter på tiltaksområdet og forurensede områder som grenser til tiltaksområdet i Miljødirektoratets grunnforurensningsdatabase (Miljødirektoratet, Grunnforurensning, 2023). Et utvalg er oppsummert under:

- > Samfundet Vest – MetroBuss (ID: 13 651): Ikke akseptabel tilstand og behov for tiltak, tiltak gjennomført. Påvist svært dårlig tilstand – tilstandsklasse (TK)5.
- > Elgeseter gate 10 (ID: 14 747): Ikke akseptabel tilstand og behov for tiltak, påvist svært dårlig tilstand – TK5.
- > Elgesetergate 16 (ID: 19 039): Ikke akseptabel tilstand og behov for tiltak, påvist svært dårlig tilstand – TK5.
- > Klostergata 9 (ID: 12 998): Akseptabel tilstand med dagens arealbruk, påvist moderat tilstand – TK3.
- > Christian Fredriks gate (ID 4957-C): Akseptabel tilstand med dagens arealbruk, undersøkelser igangsatt
- > Klostergata 48 (ID: 4751): Akseptabel tilstand med dagens arealbruk, påvist moderat tilstand.
- > Bakklandet, Elgeseter, Marinen (ID: 4975-F): Akseptabel tilstand med dagens arealbruk, påvist god tilstand – TK2.

Figur 3: Tiltaksområdet er angitt med svart strek. Data fra Grunnforurensningsdatabasen: Rødt - Ikke akseptabel tilstand og behov for tiltak, gult - Akseptabel tilstand med dagens arealbruk, grønt - Lite eller ikke forurensset.

5.4 Grunnvannspotensiale og grunnvannsborehull

I den nasjonale grunnvannsdatabasen (GRANADA) er det antatt ikke grunnvannspotensial i løsmassene på tiltaksområdet (NGU, u.d.).

Det er ikke registrert grunnvannsbrønner på tiltaksområdet.

5.5 Resipient

Nærmeste resipient er Nidelva som ligger rett nord for tiltaksområdet (VannforekomstID: 123-29-R) (Miljødirektoratet, Vann-nett, u.d.). Økologisk og kjemisk miljømål for Nidelva er god tilstand.

Dagens miljøtilstand er registrert som moderat økologisk potensial og dårlig kjemisk tilstand.

5.6 Fremmede arter

Ifølge artsdatabanken er det registrert flere fremmede arter i risikokategori potensiell høy (PH), høy (HI) og svært høy (SE) på og/eller nært tiltaksområdet, blant annet hagelupin og

platanlønn (Artsdatabanken, u.d.). Hagelupin er i risikokategori svært høy, med høy risiko for spredning ved massehåndtering.

5.7 Konklusjon

På bakgrunn av den historiske bruken av området, og påvist forurensning i nærområdet, er det mistanke om forurensset grunn på tiltaksområde.

Det er derfor nødvendig å utføre miljøtekniske grunnundersøkelser (Fase 2) på områder hvor det vil bli utført graving i jordmassene i forbindelse med de planlagte utbedringene. Omfanget av gravetiltakene er ikke kjent på nåværende tidspunkt

Det er registrert fremmede arter i risikokategoriene svært høy, høy og potensielt høy. Håndtering av fremmede arter og infiserte masser må hensyntas i planleggingen av gravetiltak og massehåndtering.

6 Referanseliste

- [1] NGU, «Nasjonal løsmassedatabase,» [Internett]. Available: http://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/.
- [2] NGU, «Nasjonal berggrunnsdatabase,» [Internett]. Available: http://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/.
- [3] NGU, «Radon aktsomhet,» [Internett]. Available: <http://geo.ngu.no/kart/radon/>.
- [4] W. Strinda, «Elgeseter bru,» 2016. [Internett]. Available: https://www.strindahistorielag.no/wiki/index.php/Elgeseter_bru#:~:text=Elgeseter%20bru%20ble%20%C3%A5pnet%20i,birkebeinere%20og%20baglere%20i%201199.. [Funnet 20 09 2023].
- [5] Kartverket, NIBIO og Statens vegvesen, «NORGEiBILDER,» [Internett]. Available: <https://www.norgeibilder.no/>.
- [6] Miljødirektoratet, «Grunnforurensning,» Miljødirektoratet, 03 2023. [Internett]. Available: <https://grunnforurensning.miljodirektoratet.no/>. [Funnet 03 2023].
- [7] NGU, «GRANADA - Nasjonal grunnvannsdatabase,» [Internett]. Available: http://geo.ngu.no/kart/granada_mobil/.
- [8] Miljødirektoratet, «Vann-nett,» [Internett]. Available: <https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/197-51396-L>.
- [9] Artsdatabanken, «Artskart,» [Internett].